

Folketingets Klima-, Energi- og
Forsyningsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2021-3841

Svar på spørgsmål fra Carsten Kissmeyer (V) stillet den 7. maj 2021.

Doknr.
413070

Spørgsmål nr. 386:

Dato
03-06-2021

”Vil ministeren bekræfte, at Erhvervsministeriet i 2018 orienterede Europa-Kommissionen om hensigten om at ændre et Natura 2000-område ved Høvsøre for at give plads til en udvidelse af vindtestmøller? Vil ministeren i samme anledning bekræfte, at argumentet for at ændre Natura 2000-området ved Høvsøre var, at det var bydende nødvendigt for Danmark at kunne udvikle vindenergi, fordi der ellers ville være en risiko for væsentlige konsekvenser for den danske vindindustri og dansk økonomi?”

Svar:

Bolig- og Planstyrelsen har oplyst følgende, hvilket jeg henholder mig til:

”Folketinget vedtog den 29. maj 2018 enstemmigt lov om udvidelse af testcentrene ved Høvsøre i Lemvig Kommune og Østerild i Thisted Kommune. Loven, der trådte i kraft den 1. juli 2018, muliggør udvidelse af testcentrene for store prototypevindmøller med hver to nye testpladser og en øgning af testmøllernes højde fra 250 meter til 330 meter i Østerild og fra 165 meter til 200 meter i Høvsøre. Loven er en udmøntning af politisk aftale af 15. marts 2017 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance på baggrund af et ønske herom fra vindmølleerhvervet for at fremtidssikre testfaciliteterne for store prototypevindmøller i Danmark og dermed forudsætningerne for, at vindmølleerhvervet fortsat kan medvirke til den grønne omstilling og skabe vækst og arbejdspladser i hele Danmark. Aftalen er efterfølgende tiltrådt af Radikale Venstre. Ressortansvaret for loven om testcentre for store vindmøller er overført fra Erhvervsministeriet til Indenrigs- og Boligministeriet ved kongelig resolution af 21. januar 2021.

Det kan oplyses, at Erhvervsministeriet i juli 2018 orienterede Europa-Kommissionen om fravigelse af habitatdirektivets beskyttelsesbestemmelser og iværksættelse af kompenserende foranstaltninger for den negative påvirkning af Natura 2000-området ved Nissum Fjord, som opstillingen af en ny sydlig testplads for vindmøller på det nationale testcenter for store vindmøller ved Høvsøre ville indebære. Som det fremgår nedenfor, er denne fravigelse af habitatdirektivet fastsat ved en lov om udvidelse af testcentret for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild, i hvilken forbindelse, det er vurderet, at der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, at der ikke er alternativer til projektet, og at der udføres kompensationsforanstaltninger.

På baggrund af lokale ønsker rejst i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen blev det i 2017 besluttet at arbejde videre med et forslag med to testpladser syd for det eksisterende testcenter ved Høvsøre, hvoraf den ene vil blive placeret inden for Natura 2000-området, Nissum Fjord. Det er dette forslag, som indgår i den lov, som Folketinget har vedtaget. Det er primært sket for at reducere antallet af beboelsesejendomme, som vil skulle nedlægges som følge af udvidelsen af testcentret, men også for at undgå at påvirke værdifuld natur nord for det nuværende testcenter, hvor det oprindeligt var tænkt, at den ene mølle skulle placeres.

Miljøkonsekvensvurderingen viste, at det ikke kan afvises, at placering af en standplads for vindmøller i området kan have negativ påvirkning af fødesøgningsgrundlaget svarende til ca. 35 ha agerjord inden for Natura 2000-området for sangsvaner, kortnæbbede gæs og bramgæs. Disse arter fouragerer typisk på åbne arealer, der anvendes til agerbrug.

Udvidelsen af testcentret ved Høvsøre med den sydligste standplads skal derfor ifølge loven om udvidelse af testcentre ved Høvsøre og Østerild ske med anvendelsen af en undtagelsesbestemmelse i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, hvorefter beskyttelsen kan fraviges, hvis det er bydende nødvendigt, og hvis der gennemføres foranstaltninger, som fuldt ud kompenserer for den negative påvirkning af Natura 2000-netværket. Europa-Kommissionen skal jf. habitatdirektivet orienteres, så Kommissionen kan konstatere, at kravene for en fravigelse af beskyttelsen er opfyldt. Såvel kompensationsforanstaltningerne som orienteringen af Europa-Kommissionen skal ske, inden der opstilles en testmølle i Natura 2000-området.

Af bemærkningerne til det lovforslag, som ligger til grund for loven om udvidelse af testcentre ved Høvsøre og Østerild, fremgår bl.a. følgende om vurderingen af mulighederne for konkret at fravige beskyttelsen af Natura 2000-områder i forbindelse med udvidelsen af testcentret ved Høvsøre:

”Etablering af en standplads og opstilling af en prototypevindmølle forudsætter, at projektet kan gennemføres ved at anvende habitatdirektivets bestemmelser i artikel 6, stk. 4, om fravigelse fra beskyttelsen af Natura 2000- områder.

En fravigelse forudsætter, at der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, at der ikke er alternativer til projektet, og at der udføres kompensationsforanstaltninger.

Det er vurderingen, at disse krav er opfyldt i det særlige tilfælde ved Høvsøre, jf. nærmere nedenfor.

Udvidelsen af den nationale prøvestation for vindmøller i Høvsøre med yderligere to standpladser til prototypevindmøller vurderes at være bydende nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsmæssige interesser, da der er tale om udvidelse af en national prøvestation for vindmøller, som har til formål at udbygge kapaciteten for udvikling af vindmøller og styrke den danske position i udviklingen af vindenergi.

Den fortsatte udvikling af vindmølleteknologi bidrager til at reducere udledning af drivhusgasser og øge andelen af vedvarende energi både i Danmark og i resten af verden. Derved understøttes både nationale mål, EU-mål og globale mål.

Danmark har historisk haft en afgørende position i den globale udvikling af vindenergi. Formålet med den statslige prøvestation for store vindmøller ved Høvsøre er dels at afprøve prototypevindmøller, dels at udføre national og international forskning inden for vindenergi. Hvis der fremadrettet ikke er gode muligheder for udvikling af vindenergi, er der risiko for en langsommere udvikling af vindkraft, og at forskningen fremover sker i udlandet med væsentlige konsekvenser for den hjemlige vindmølleindustri og dansk økonomi. Vindmøllebranchen havde i 2016 mere end 31.000 ansatte og en omsætning på 98 mia. kr. i Danmark.

Det vurderes derfor, at behovet for udbygning af kapaciteten på statslige vindmølletestcentre er at betragte som bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, og at denne betingelse for en fravigelse er opfyldt.

Udbygningen af de nationale faciliteter til vindkraft-anlæg er som nævnt ovenfor nødvendig for at styrke forskning og udvikling af vindenergi og fastholde den danske position i branchen af hensyn til energiproduktion og samfundsøkonomi. "Et nul-alternativ", dvs. helt at fravælge udbygning af kapaciteten for testvindmøller, er således ikke et alternativ.

Placeringen af den eksisterende prøvestation i Høvsøre og testcenteret i Østerild er oprindeligt valgt, fordi de ligger i områder med de rette vindforhold. Der blev samtidig ved den oprindelige placering taget hensyn til, at færrest mulige beboelsejendomme skulle påvirkes negativt af støj og andre gener fra testmøllerne. Lokaliseringen af prøvestation og testcenter er endvidere sket med nødvendig hensyntagen til (internationale) naturbeskyttelsesinteresser, som der er mange af i det område, der ud fra vindtekniske grunde er relevant.

Den eksisterende nationale prøvestation ved Høvsøre og det nationale testcenter ved Østerild er vurderet at være de bedst egnede lokaliteter til etablering af nye testvindmølle-pladser, fordi der skabes nødvendig synergi med de eksisterende forsknings- og testfaciliteter, og den eksisterende infrastruktur kan udnyttes. Allerede af disse grunde vurderes det ikke relevant at overveje alternativer til lokalisering af udbygning af testkapaciteten.

Udvidelse af testkapaciteten ved Østerild er vurderet ikke at ville medføre væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder, og overvejelser om fravigelse er derfor ikke relevant for dette projekt. Lokaliteten kunne dog have været relevant som alternativ lokalisering. Det er imidlertid vurderet, at der kun er kapacitet til udvidelse med to møller i Østerild, hvis hensynet til at undgå væsentlig støjpåvirkning af beboelsejendomme skal varetages. Da denne kapacitet forventes udnyttet som led i den samlede udbygning af testkapaciteten, er placering af yderligere en standplads for prototypevindmøller i Østerild ud fra hensynet til at mindske påvirkning af beboelse ikke relevant.

Det efterlader muligheden for at foretage den resterende udbygning med yderligere to standpladser ved den eksisterende nationale prøvestation i Høvsøre. Der er i den forbindelse vurderet to alternative forslag: Et forslag med etablering af en ny

testmølleplads henholdsvis nord og syd for de eksisterende møller og et forslag, hvor begge nye standpladser placeres syd for de nuværende møller.

Forslaget til to standpladser til vindmøller henholdsvis nord og syd for de eksisterende møller vil på grund af den nordlige mølle indebære større støjpåvirkning af beboelse, og det vil udløse flere ekspropriationer end ved lokalisering af begge standpladser syd for de eksisterende. Det vurderes at være et afgørende element i forhold til at understøtte den samfundsmæssige legitimitet ved anlægget at undgå øget støjpåvirkning i de lokalområder, hvor testcentrene udvides. Ud fra dette hensyn er det vurderingen, at der kan argumenteres for, at placering af en af standpladserne til prototypevindmøllerne nord for prøvestationen ikke er et alternativ.

Dertil kommer, at en nordlig placering vil koste mere end dobbelt så meget som den sydlige placering og vil fordyre projektet i et sådant omfang, at det ikke bliver muligt at realisere udbygningen med to prototypevindmøller ved Høvsøre, da rentabiliteten i fremtidig udlejning i givet fald ikke vil stå mål med anlægsomkostningerne.

Ved at vælge lokalisering af de to ekstra standpladser til prototypevindmøller syd for de eksisterende møller begrænses antallet af boliger, der påvirkes negativt af støj, hvorved man reducerer behovet for at nedlægge boliger og evt. foretage ekspropriationer. Af vindtekniske grunde skal der være en vis afstand mellem møllerne, hvilket vil indebære, at den ene af testmøllerne vil blive lokaliseret på landbrugsarealer i den nordlige ende af Natura 2000-området ved Nissum Fjord.

Det vurderes, at Danmark ud fra især vindtekniske forhold, synergien med det eksisterende testcenter, anlægsomkostningerne og hensynet til at påvirke færrest mulige beboelsesejendomme med støjgener, kan lægge til grund, at der ikke er alternative placeringer til en lokalisering af de to standpladser til prototypevindmøller syd for de eksisterende møller i Høvsøre Prøvestation.”

Erhvervsstyrelsen har i samarbejde med eksterne biologfaglige konsulenter vurderet forskellige løsningsmodeller for at sikre, at der sker en kompensation for den negative påvirkning af fødesøgningsgrundlaget for de nævnte arter af gæs og svaner, som placering af en standplads inde i Natura 2000-område vil forårsage. Den valgte løsning for kompenserende foranstaltninger har konkret indebåret fjernelse af beplantning samt udvidelse af Natura 2000-området ved Nissum Fjord med et areal på ca. 29 ha egnet fødesøgningsareal, inden etablering af standplads og opstilling af mølle blev foretaget.

Orienteringen af Europa-Kommissionen herom er sket, efter loven om udvidelse af testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild trådte i kraft den 1. juli 2018.”

Med venlig hilsen
Kaare Dybvad Bek